

II. správa SNB

Analytický odbor

č.j.: CB-0077/127-03/89

V Praze dne 27.6.1989

[REDACTED] Výtisk č. : 2

Přílohy : 49

Dne 28.7.1995 Fingalky

Denní situační zpráva č. 127/89 ze dne 27.6.1989

- K bodu 2a : viz příloha č. 12, 2
K bodu 2b : viz příloha č. 34
K bodu 3 : 0
K bodu 4 : 0

Náčelník II. správy SNB

plk. PhDr. Karel VYKYŘEL

Zničeno N. S. 14/52

Výtisk č. :
Počet listů :

K bodu 2a

Rozdělovník č. 1

Vedoucí ekonomického oddělení ZÚ NSR v Praze Werner LAUK při hodnocení projevu předsedy vlády ČSSR s. ADAMCE ve Federálním shromáždění mimo jiné uvedl, že v projevu chybělo " ohlášení zničování s hospodářskou politikou "ŠTROUGALOVY vlády ". Změny ve vládě považuje za nepodstatné, až na jmenování Pavola HRIVNÁKA předsedou slovenské vlády." Praktická nenávratnost čs. pohledávek v Sýrii, Iráku a Libyi je podle jeho názoru z velké části daná tím, že tyto země považovaly dodávky zbraní z ČSSR za čs. příspěvek jejich boji proti Izraeli. Značná část těchto dodávek byla využita k vyzbrojení různých teroristických skupin, které operují téměř na celém světě. To však nelze přímo čs. vládě vytknout. Problém má ČSSR také s Egyptem, který se brání plné úhradě za zařízení pro Asuánskou přehrdu, postavenou údajně na nátlak SSSR a proti stanovisku egyptských a světových expertů.

Pokud jde o přehrdu Gabčíkovo - Nagymaros, kloní se LAUK spíše ke stanovisku ČSSR. Maďarské námitky přišly podle jeho názoru pozdě. Stavbu v dnešním stadiu již nelze zastavit. Stejného názoru jsou i němečtí experti, účastníci konference o životním prostředí, konané v měsících březnu a květnu t.r. v Praze.

Poznatek byl získán dne 23.6.1989 pramenem č. 1 a je hodnocen jako věrohodný. Využít ho lze při dodržování konspirace pramene.

2. odb.

[REDACTED]
Výtisk č. : 1

Počet listů : 2

K bodu 2a

Rozdělovník č. 1

V návaznosti na DI č. 124/89 ze dne 22.6.1989 bylo zjištěno, že šéfredaktor západoněmeckého listu " DIE WELT " Manfred SCHELL uskutečnil v pražském studiu TV NSR ARD dne 23.6.1989 interview s Václavem HAVELM.

HAVEL ve svém vystoupení hovořil o své účasti na Václavském náměstí v lednu 1989 a o svých postojích a názorech na současnou politickou situaci. Vyjádřil se, že je ochoten vést dialog s kýmkoliv / " třeba i s panem BILAKEM " /, ale ve svých názorech nedělá žádné kompromisy.

Své podmíněné propuštění z výkonu trestu označil za výsledek mezinárodní & domácí solidarity. Slova soudu o jeho převýchově označil za komedii. Zvláště vyzdvihl solidaritu domácí a v socialistických zemích, která je spojena s větším rizikem. Tyto projevy chápe ne jako pouze podporu jeho osoby, ale jako něco, co přispívá k napřimování zdecimované společnosti, které vytváří tlak na státní moc.

V hodnocení osoby A. DUBČEKA uvedl, že se s ním po 20 letech viděl po propuštění poprvé. Hodnotí ho jako neobyčejně čestného, upřímného a sympatického člověka jakých se, zvláště mezi komunisty vyskytuje málo.

V další části interview hodnotí současnou situaci u nás jako probouzení společnosti po trpkých zkušenostech posledních 20 let. Zvláště oceňoval vystupování mladých

lidi, kteří se narodili po r. 1968 a vyrůstali v temné době 70. a 80. let, které uvádí stranické vedení do stavu vnitřního zmatku.

Publikování a uvádění jeho knih a her v PLR a MLR hodnotí jako signální hlubokých přeměn v těchto zemích a osobně to pocítuje jako satisfakci, neboť zpochybňuje oficiální čs. propagandu, že je jakýmsi agentem imperialismu. Československou označil za zemi, kde byla zrušena politická kultura, zlikvidováno veřejné mínění a zrušena politika v původním a autentickém smyslu. Proto se zde stává politickou věcí vše, co jakkoliv přesahuje přání či plány státní moci, rockový koncert, pouť nebo mše. Při tomto má rostoucí příklon především mladé generace ke křesťanství automaticky politický aspekt.

M. GORBAČOVA označil za muže, který se zasluzuje o to, aby se totalitní systém komunistického typu zbavoval svých totalitních prvků. GORBAČOV se začíná podobat tomu, čím by normální politik měl být.

Závěrem interview bylo dohodnuto, že z jeho obsahu bude zpracován třístránkový materiál, který bude publikován v blíže neurčené době jako seriál, po částech. HAVEL byl ujištěn, že nic neodpadne a nic nebude vybráno tak, aby to neodpovídalo jeho politickému přesvědčení.

Televizní záznam, který byl při interview pořízen štábem ARD, bude odvysílán v říjnu 1989 v souvislosti s udělením mírové ceny německého knihkupectví HAVLOVI.

Poznatek byl získán dne 23.6.1989 prameny č. 1 a 2 a je hodnocen jako věrohodný. Při jeho využití v informačním toku FMV je nutno dbát zachování konspirace pramene.

J. odb

[REDACTED]!
Výtisk č. :

Počet listů: 3.

K bodu 2b

Rozdělovník č. 1

V souvislosti se změnou protestní akce nezávislých iniciativ, která seměla konat v FKOJF Praha 7 a byla přeložena na 19.6.1989 na pěší zónu, odeslal Ladislav LIS oznamovací prohlášení k odvysílání MEDKOVI, ve kterém za CH-77 uvedl A. VONDROU a D. NĚMCOVOU, aniž by s nimi toto prohlášení konzultoval.

Po odvysílání tohoto prohlášení v HA a RSE došlo mezi LISEM a VONDROU s NĚMCOVOU k roztržce, neboť akce měla mít " Klidný nekonfrontační průběh ", s čímž VONDRA a NĚMCOVÁ nesouhlasili a naopak prosazovali nutnost " střetu a jestli se již mladí lidé sejdou, tak je nutné riskovat všechno".- rozhodla se CHARTA 77, že od akce sama upustí a nezáčastní se jí.

Tento bojkot LIS nazval " ranami pod páš a jednání VONDRY a NĚMCOVÉ označil za zradu společné věci ". O situaci hned informoval PELIKÁNA, Karla KYNCLU, předával vzkazy MEDKOVI, ČEŘOVSKÉ a snažil se jednak oddálit datum akce, přesvědčit k účasti CH-77 a zajistit co největší počet lidí.

Dne 14.6.1989 se LIS spojil s ČEŘOVSKOU a zajišťoval přes ni relaci, kde by se celá záležitost se zákazem akce

dne 15.6.1989 a její přesunutí na 19.6.1989 vysvětlila -- aby 19.6.1989 přišlo na pěší zónu co nejvíce lidí. V dalším jí vysvětloval přičinu, proč od akce upustila CHARTA 77. Konkrétně uvedl, že došlo ke střetu mezi ním, VONDROU A NĚMCOVOU. Např. hlesinský výbor, DI prosazuje nutnost " nekonfrontace a použití klidných neprovokativních forem protestu " - což bylo také obsahem textu prohlášení k akci na den 19.6. Naopak CHARTA 77 reprezentovaná NĚMCOVOU a VONDROU tzv. militantním křídlem prosazuje nutnost otevřeného střetu a jít tzv. na riziko BUď vše nebo nic !!!.

LIS rozhodl, že akce se přesto 19.6. uskuteční, i když by se CH-77 neměla na ní podílet. Její odstoupení hodnotil opět jako zradu. Doslova uváděl při dalších rozhovorech, že právě nyní v době, kdy většina aktivit se dohodla na jednotném postupu a chce využít příznivé situace zejména mezi mladými a veřejně se deklarovat je bojkot ze strany některých členů CHARTY 77 / jedné z hlavních iniciativ / nesmyslným precedenčním případem, který se dosud v hnutí nevyskytl.

Stejný názor ma charakter průběhu akce jako LIS zastává i Emanuel MANDLER a Jan ŠTERN, se kterými celou záležitost LIS projednával.

Dne 14.6.1989 hovořil LIS se ŠTERNEM a oba se shodli na tom, že oba mluvčí - VONDRA i NĚMCOVÁ jsou nyní pod vlivem " militantních sil v CHARTĚ 77 " , především VONDRA se dohodl s Petrem UHLEM a tyto zcela nepřijatelné snahy se snaží prosazovat aniž by došlo k jejich projednání a schválení ve větším fóru CHARTY 77. Doslova LIS hovořil o srážce dvou koncepcí - jedna militantní, která je nepřijatelná a vyvolala by další represe proti nezávislým a ta druhá,

kterou nyní LIS se snaží prosazovat je koncepce stálých, periodických, ale nekonfrontačních akcí s cílem aktivizovat veřejnost a politicky ji probudit.

Poznatek byl získán dne 19.6.1989 pramenem č. 1, je hodnocen jako seriozní a je možno jej využít v informačním toku FMV.

Jsou realizována opatření k včasné signalizaci dalších připravovaných akcí CH-77 a ostatních nezávislých iniciativ, k nimž budou přijímána samostatná opatření. Vznikající rozpory mezi představiteli CH-77 a ostatními skupinami budou vhodnou formou podporovány.

10. dubna 2008

ARCHIV BEZPEČNOSTI
Zrušen stupň utajení (svazky) dnem 1. 1. 2008 podle ustanovení č. 220/2005 Sb.

K bodu 2 b

ZRUŠEN STUPEŇ UTAJENÍ	
12. ledna 1995	
DNE	1995
Kláš	

Výtisk č. : ✓

Počet listů : 3.

Rozdělovník 111

Dne 22. 6. 1989 se v odpoledních hodinách konala schůzka vedení Demokratické iniciativy s mimopražskými aktivisty DI z ČSR. Přítomno bylo asi 45 osob, po dvou až pěti lidech byly zastoupeny všechny kraje ČSR, kromě Severomoravského. Tam tímto existuje rovněž zástupce DI, ale zatím nerozvinul potřebnou aktivitu. Z vedení DI se zúčastnil MANDLER, který jednání řídil, dále B. DOLEŽAL, K. ŠTINDL, M. LITOMÍSKÝ, E. ŠTOLEBOVÁ a krátce i ing. MATZNER. Největší zastoupení měly Západočeský a Jihomoravský kraj. Přítomna byla rovněž vnučka T.G. MASARYKA.

Obsahem jednání byly především organizační otázky, seznamování s dokumenty, které vedení DI připravilo a jejich distribuce. Současně byla posuzována činnost DI a její možné rozvinutí v nejbližším období. Jednotlivým zástupcům byl rozdán dokument " Několik vět " a současně byly požádány, aby za v něm uvedené požadavky organizovali podpisovou kampaň. Dále jim byl rozdán dokument s názvem " Akční program DI ", ke kterému pak byla diskuse. Převzetí obou tiskovin museli příjemci podepsat s tím, že je vedena evidence komu jsou předávány.

E. MANDLER opakováně připomíval, že hlavním úkolem zástupců DI z krajů je získávání nových členů DI, tak, aby se do konce roku 1989 podstatně rozšířila základna DI. Přitom upozorňoval na skutečnost, aby činnost DI byla prováděna v rámci možnosti, bez konfliktů se státními orgány, alespoň do té doby, než ke konfrontaci nastanou lepší podmínky.

Dále byl rozebírána případ J. HOCHMANA, který byl při

0005 Sb
990

setkání - schůzce organizované HOS zadržen orgány bezpečnosti s důležitými materiály, např. adresářem, tel. číslů, seznamy signatářů dokumentů HOS apod. Byl MANDLEREM ostře kritizován, že podobné materiály nosí u sebe. Označil HOCHMANA za nezodpovědného, protože jeho neopatrnost může být ve svých důsledcích negativní. Závěrem pak přímo sdělil, že HOCHMAN jako aktivista DI se stává nejnoaným a bude nutno se od něho distancovat. M. LITOMÍSKÝ byl pověřen HOCHMANA navštívit a vyřídit mu, že pro nejbližší období se nemá zičastňovat schůzec ani akcí DI.

V této souvislosti byl pak diskutován návrh E. ŠTOLEBOVÉ, podporovaný MANDLEREM, že je nutno v rámci DI zřídit určitou bezpečnostní službu, aby k podobným zásahům a event. ohrožení činnosti a aktivistů DI bylo zabráněno. Systém této bezpečnostní služby má promyslet MANDLER se ŠTOLEBOVOU a připravit návrh.

Diskutováno bylo rovněž o humanitárně sociálním programu T.G. MASARYKA a možnostech DI podílet se v současné době na jeho rozvinutí. Přítomná vnučka MASARYKA převzala materiály DI. Diskuse byla vedena i o marxismu a stánovících k němu ze strany jednotlivých nezávislých iniciativ. v ČSSR a jednotlivých socialistických státech.

MANDLER pak opět vystoupil s otázkou budovat masovou členskou základnu DI s tím, aby každý nově přijímaný člen měl spolehlivého ručitele.

Rovněž byl posuzován výsledek uskutečněné ankety k ROH. Bylo konstatováno, že dosud není uzavřena a zpracována. Nejdále jsou aktivisté DI v Západoceském kraji.

Z jednání byla zpracována stručná informace - relace pro západní sdělovací prostředky o uskutečněném fóru DI.

Jejím obsahem je i výzva, aby se občané připojovali k DI a hlásili se na již uvedené, zveřejněné adresy představitelů.

Poznatky byly získány dne 23.6.1989 pramenem č. 1 a je možno je využít v informačním toku FMV.

Jsou realizována opatření k získání bližších poznatků k závěru MANDLERA vybudovat v rámci DI určitou bezpečnostní službu a k včasnému signalizování záměrů organizovaných DI.

ARCHIV BEZPEČNOSTI
Zrušen stupň utajení (svazky) dnem 1. 1. 2008 podle usnesení Sb. 3/2005 Sb.
391